MIRCEA ELIADE'S *YOUTH WITHOUT YOUTH*. SHORT STATISTICS OF ITS RECEPTION OR FRANCIS FORD COPPOLA AND THE ALCHEMY OF SUCCESS[1]

Cristina SCARLAT
"Al. Ioan Cuza" University of Iași

Abstract: Consulting the press reviews about the film Youth Without Youth by Francis Ford Coppola after Mircea Eliade's novella, we can divide the reviewers into two categories: those that watched the film but did not read the novella, and those that watched it and are familiar with the novella, as well. The former spoke about the film against the background of the director's previous motion pictures. The latter identified the main themes of the Romanian writer, successfully transposed into film. In our paper, we will exhaustively and statistically deal with the reception of film in the media and other applied studies in Romania, France, Italy, USA since 2007 when the movie was lunched at the Rome Film Festival to present day.

Keywords: Eliade, Coppola, literature, movie, reception.

1. Justificarea alegerii temei. Obiectiv. Metodologie

În lucrarea de față vom ilustra, printr-o amplă statistică, receptarea de care s-a bucurat pelicula lui Francis Ford Coppola, *Youth Without Youth,* după textul omonim al lui Mircea Eliade, în presa scrisă și audiovizuală. **Obiectivul** demersului nostru este acela de a reda cât mai fidel legătura creată de text, prin intermediul peliculei cinematografice, cu publicul spectator și, în special, cu criticii acesteia, într-o trecere exhaustivă în revistă. **Metodologia** folosită pentru colectarea informațiilor are ca pivot central metoda teoretizată de Patrice Pavis, *analiza-reconstituire*, încercând să oferim, într-un demers exhaustiv, imaginea din presă a peliculei coppoliene și corectarea ei, obiectiv, acolo unde se impune acest lucru.[2]

2. Receptarea filmului. Mărturisiri, cronici, elemente biografice[3]

[1]Această lucrare are ca punct de plecare un fragment din teza de doctorat, *Transpunerea operei lui Mircea Eliade în alte limbaje ale artei*, 2013, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iași. Text adus la zi din punct de vedere al bibliografiei. O amplă analiză consacrată filmului, în volumul: Cristina Scarlat, *Mircea Eliade, hermeneutica spectacolului, II,* Editura Lumen, Iași, 2011. A se vedea și: Cristina Scarlat, „Francis Ford Coppola şi Mircea Eliade despre *Youth Without Youth",* în „Caietele *Mircea Eliade",* Asociaţia Culturală *Crişana,* Oradea, nr. 5/2006, pp. 71-77; Cristina Scarlat, *"Francis Ford Coppola and Mircea Eliade, An Exceptional Tandem–A View from Romania"*, în „Philologica Jassyensia*"*, An IV, Nr. 2 (8), 2008, pp. 207-216.

[2]Prin *analiza-reconstituire*, Pavis înțelege studiul contextului reprezentării, intențiile artiștilor, o anamneză a acestuia plecând de la rezultatul final: « elle collectionne les indices, les reliques ou les documents de la représentation, ainsi que les énoncés d'intention des artists écrits pendant la préparation du spectacle et les enregistrement mécaniques effectués sous tous les angles et toutes les formes possibles (…). » Patrice Pavis, *L'Analyse des spectacles-théâtre, mime, danse, danse-théâtre, cinéma,* Série « Arts du spectacle» dirigée par Michel Marie, Armand Colin, 2010, pp. 11-12.

[3] Eleanor Coppola, *Însemnări de viaţă*, traducere din limba engleză de Cristina Vizitiu (titlul original: *Notes on a Life,* 2008), Editura Rao, Bucureşti, 2011, p. 313. Într-o notă din 26 iunie 2005, Napa, soţia cineastului notează: „Francis îmi trimite de câteva ori pe zi e-mailuri din România. E foarte entuziasmat de filmul pe care se pregăteşte să-l filmeze acolo. Se numeşte *Tinereţe fără tinereţe* şi este

BDD-A21898 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-19 21:24:55 UTC)

"When I read the story, I knew I'd have to learn how to express its themes of time and dreams cinematically. Making a movie is like asking a question; and when you finish, the movie itself is the answer."[4] (F. F. Coppola)

Într-o cronică din "New York Times", A. O. Scott vorbeşte despre încercarea lui Coppola de a regăsi prin acest film ceva din propria tinereţe.[5] Prietena din tinereţe de care aminteşte regizorul că l-a ajutat să-l înţeleagă pe Eliade şi să găsească răspunsuri la propriile sale întrebări, „personajul conector"[6] este Wendy Doniger, succesoarea lui Eliade însuşi la catedră, la Univesitatea din Chicago. Şi aceasta, la rându-i, vorbeşte despre legăturile comune dintre ea, Eliade şi Coppola, într-un material publicat în revista "Zoetrope: All-Story".[7] René Marx, într-o cronică dedicată filmului,[8] remarcă apropierea dintre scriitor, cineast şi personaj: Eliade, care a scris nuvela la 69 de ani, Coppola, care a făcut filmul la 68[9] şi Dominic, care avea 70 de ani. Amendează clişeele, aspectele convenţionale-« presque ridicules »,[10] pe care cineastul le preia în film– ca exemplu : « le Nazi savant fou ou l'héroïne qui se met à délirer en sumérien. »[11] Iarăşi, trebuie să semnalăm faptul că, fiind un text şi un film simbolice, înscriindu-se în genul mitico- fantastic, ceea ce nu şi-ar găsi justificarea, poate, într-un film sau text de turnură clasică, aici şi-o găsesc. Reamintim, însă, că lista specialiştilor consultaţi pentru fiecare secvenţă a filmului, pornind de la traducerea textului autorului român,[12] alegerea locaţiilor reale semnalate în nuvelă, aspecte privind problematica literaturii sale, a gândirii sale ştiinţifice etc. este impresionantă.[13] În « Cahiers du Cinéma », Jean–Phillipe

---

bazat pe nuvela scriitorului român Mircea Eliade. E foarte încântat de producţia lui independentă şi de scenariul său inovator şi stimulant din punct de vedere intelectual. (...)".

[4]Francis Ford Coppola în "Zoetrope: All-Story", vol. II, nr. 3/2007,"Youth Without Youth"-The Commemorative Edition, p.16.

[5] A. O. Scott, "Francis Ford Coppola, a Kid to Watch", "The New York Times", September 9, 2007.

[6] Andra Matzal, „Coppola, din perspectiva românească", în „Cotidianul", 12 septembrie 2007.

[7] Wendy Doniger, "The Eternal Return to Great Neck", în "Zoetrope: All-Story", vol.11, nr. 3/2007, "Youth Without Youth"-The Commemorative Edition, pp. 22-23.

[8] René Marx, « *L'homme sans âge* de Francis Ford Coppola », « Fenêtres sur Cours », novembre 2007. http://www.laviedesfilms.com/critique/l_homme_sans_age.htm.Accesat: 8 decembrie 2007.

[9] Într-un interviu acordat lui Philippe Azoury şi Didier Péron, « En quête d´une vérité originelle », apărut în revista « Libération », 14 noiembrie 2007, Coppola mărturiseşte, însă: « J´avais 66 ans quand j´ai tourné l´Homme sans âge. » http://next.liberation.fr/cinema/0101115053-en-quete-d-une-verite-originelle. Accesat: 8 decembrie 2007.

[10] *Ibidem.*

[11] *Ibidem.*

[12] Într-un interviu acordat lui Serge Kaganski şi Christian Fevret, « Entretien F. F. Coppola-"L´Homme sans âge"-11/07 », pentru revista « Les InRocks », 14 novembre 2007, întrebat ce are în comun cu personajul Dominic Matei, cineastul răspunde: « Comme lui, j'ai en moi cette soif de savoir, j'adore apprendre, j'ai envie de mieux comprendre le monde. »
http://www.lesinrocks.com/2007/11/14/cinema/actualite-cinema/entretien-f-f-coppola-lhomme-sans-age-1107-1160232/. Accesat: 3 iunie 2011.

[13] Pentru partea lingvistică, de exemplu, lista consultanţilor la care s-a apelat este remarcabilă: prof. Fabio Scialpi (care apare direct, în film, ca personaj, în secvenţa intervenţiei prof. Tucci, interpretat de actorul Marcel Iureş), limbi artificiale: David Shulman, sanscrită şi latină: Radu Bercea, babiloniană şi egipteană: Renata Tatomir, chineză: Şerban Toader, germană: Ozana Dragomir, armeană: Arpiar Sachian, bulgară: Ben Manoukian. Pentru fiecare segment –de la coloana sonoră, decor, alegerea locaţiilor, machiaj, costume, asistenţi pentru actori etc., pentru fiecare detaliu, regizorul apelează la profesionişti. A se vedea "*Youth Without Youth*. Production Notes", ". http://static.thecia.com.au/reviews/y/youth-without-youth-production-notes.pdf. Accesat: 2 aprilie 2011. Enrica Garzilli, într-un material intitulat „Un film su Eliade e Tucci: *Youth Withouth Youth - Un'altra giovinezza* di F. Ford Coppola", din 8 septembrie 2008, elogiază personalitatea profesorului

BDD-A21898 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-19 21:24:55 UTC)

Tessé apreciază că acest film reprezintă: « une synthèse; presque un film somme (…) .»[14] Regăsim aici teme recurente, care apar şi în *Jack* (1996), *The Conversation* (1974), în seria *The Godfather* (1972, 1974, 1990), *Apocalypse Now* (1979), *Dracula* (1992): boala ciudată, problema timpului, războiul, iubirea etc. La lansare, filmul nu a fost înţeles. E şi firesc, dacă cei care încearcă vizionarea peliculei o vor face fără re-lectura nuvelei lui Eliade şi dacă nu sunt familiarizaţi cu tematica prozei sale fantastice.[15] Suprapunerea de cadre filmice, trecerea aproape imperceptibilă de la un nivel temporal la altul şi evoluţia personajelor în mai multe registre, în spaţii diferite, simbolurile care apar explicit în film şi jocul cu sensurile lor– trandafirii, oglinda, texte în limbi dispărute, replicile actorilor, secvenţial, în aramaică, sanskrită, babiloniană etc., dialogurile lui Dominic cu dublul său, rolul dublu al Alexandrei Maria Lara (Laura şi Veronica), elementele de disnarativitate prezente de-a lungul filmului, vor duce cu siguranţă la blocaje de înţelegere şi decodare. În dezbaterea televizată dedicată filmului, moderată de Pierre Zéni la *Canal +*, în cadrul emisiunii « Plein Cadre » invitaţii catalogheză filmul ca fiind « foisonant, complexe, symbolique », cu pasaje de neînţeles.[16] Dragoş Cojocaru se întreabă: „A fost întoarcerea maestrului un ´ghiveci tipic românesc´, un *faux-pas* înecat în prea multă ambiţie, confuzie şi exces de misticism şi filosofie?“[17] Categoric, nu. Coppola nu face decât să transpună în imagini, culoare şi sunet, cu mijloace specifice artei cinematografice, un text literar. În contrabalansul spuselor lui Dragoş Cojocaru, Irina Budeanu, plecând de la simetriile reperabile în film, existente şi în textul ecranizat, apreciază că versiunea regizorului american este „cel mai autentic şi valoros omagiu” adus lui

---

Tucci şi a profesorului Fabio Scialpi, protagonişti în film: „Mi ha davvero emozionato vedere nel film il mio maestro straordinariamente simile a quello in carne e ossa, stesso stile ed eleganza, solo più alto, e stessa enorme cultura....L'assistente di Tucci nel film è un mio ex professore, Fabio Scialpi (…).” http://giuseppetucci.garzilli.com/2008/09/01/un-film-su-evola-e-tucci-youth-withouth-youth-unaltra-giovinezza-di-f-ford-coppola. : Accesat: 3 iunie 2011.

[14] Jean-Phillipe Tessé, « Coups de foudre », în « Cahiers du Cinéma », nr. 628, novembre 2007, pp. 18-20.

[15] Referitor la acelaşi aspect, al neînţelegerii filmului fiindcă nu este asimilat textul, aceasta implicând lecturi şi vizionări plurale, Horia Ion Groza, într-un alt material dedicat peliculei, „Comentarii despre *Tinereţe fără tinereţe*“, apărut în “Origini. Romanian Roots“, nr. 6-7-8 / 2008, p. 43, reaminteşte: „Mare parte din publicul cititor din România se plictiseşte citind nuvela. Mare parte din publicul cinefil din America se nedumereşte şi [se] enervează vizionând filmul.“ Emanuel Levy remarcă provocarea pe care o lansează regizorul cu această peliculă încărcată de metafore şi simboluri: “´Youth Without Youth´ provides a field day for film scholars and viewers intrigued by such theoretical approaches as semiotics, structuralism, and psychoanalysis.”
http://www.emanuellevy.com/review/youth-without-youth-4/. Accesat: 3 iunie 2011.
Referitor la acelaşi aspect al neînţelegerii prozei lui Eliade în America: „ Că un om de ştiinţă poate fi în acelaşi timp om de litere e greu, pentru noi, de acceptat.” –Mac Linscott Ricketts, „Receptarea în Statele Unite a prozei lui Mircea Eliade“, în volumul *Schimbări în lumile ideilor religioase. Mircea Eliade: finalitate şi sens*, editor: Bryan Rennie, traducere de Elena Bortă, Criterion Publishing, Bucureşti, 2009, p. 136. Texte din proza lui Eliade erau disponibile publicului american dinainte de 2007—data lansării peliculei coppoliene, inclusiv nuvela care a stat la baza acesteia, publicată în 1988 în volumul editat de Matei Călinescu, cu o prefaţă consistentă semnată de acesta: Mircea Eliade, *Youth Without Youth and Other Novellas*, edited and a Introduction by Matei Calinescu, translated by Mac Linscott Ricketts, A Sandstone Book, Ohio State University Press Columbus, 1988.

[16] http://www.canalplus.fr/c-cinema/pid2959-c-emissions-cinema.html?vid=71282. Accesat: 20 aprilie 2013.

[17] Dragoş Cojocaru, „Coppola se reinventează via Eliade“, în „Observator cultural“, nr. 237, 18 iulie 2009.

BDD-A21898 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-19 21:24:55 UTC)

Eliade.[18] Într-un alt context, Jean Tulard îi întreabă, retoric, pe admiratorii seriei *Naşul* de ce Coppola a ales să adapteze textul lui Eliade, pe care-l consideră « une nouvelle alambiquée. »[19] În aceeași linie, criticul Nicolas Marcadé consideră că pelicula este departe de ceea ce poate realiza cineastul american: « un objet étrange, mais auquel il manque la grâce »,[20] în timp ce în *Dictionnaire mondial du Cinéma-2011* filmul este apreciat ca fiind « d'un enthousiasme inextinguible et d'une jeunesse de cœur qui le fait renoncer à toutes les recettes à la mode.»[21] Vaniel Maestosi apreciază că filmul prezintă un delir faustian: „maestro nel trasmigrare anime ed emozioni trascinandolo spettatore in un delirio faustiano (…)"[22] Într-o altă cronică, Marco Minniti rezumă filmul ca fiind „un thriller politico con suggestioni fantastiche, passare per una storia d'amore metafisica e con una forte componente onirica."[23] Raffaele Chiarulli inventariază temele recurente coppoliene: „Il film dialoga con le altre opere del regista più di quanto egli sia disposto ad ammettere (…)."[24] Într-o revistă a presei publicată în „Guidasicilia"[25] sunt reunite o parte din cronicile apărute cu ocazia lansării filmului în cadrul *Cinema. Festa Internazionale di Roma (2007) nella sezione 'Première'*. Astfel, Paolo Mereghetti, în „Corriere della Sera" apreciază limbajul cinematografic coppolian, care scoate în evidență trăsături ale textului narativ: "(…) la capacità di reinventare la macchina cinema e la possibilità di creare forme e mondi poetici nuovi."[26] Ceea ce face din pelicula lui Coppola una complexă, destinată, așa cum apreciază majoritatea semnatarilor cronicilor dedicate filmului, nu vizionării singulare, ci a uneia plurale. În aceeași linie, Giampiero De Chiara, în articolul semnat în „Libero", conchide că filmul nu se adresează spectatorului obișnuit: „non solo per lo spettatore medio."[27] Dario Zonta, în „L'Unità" punctează libertatea cu care regizorul american a abordat textul literar și apreciază proiectul ca fiind „ambizioso, sentenzioso e scombinato (…) bizzarro, discontinuo, costruito in totale libertà."[28] Valerio Caprara, în „Il Mattino" apreciază amestecul temelor care au ca punct comun problematica timpului și evoluția umană: „sempre in equilibrio sottile e fascinoso tra lo sviluppo romanzesco e quello metafisico, scivola, però, a poco a poco in un'azzardata spirale che chiama in causa il senso umano/occidentale del tempo e la criptica evoluzione della glottologia."[29] Cronica lui Fabio Ferzetti din „Il Messaggero", în aceeași linie, inventariză domeniile abordate, trecând prin filosofia orientală și cultura Occidentului: "Una passeggiata filosofica che mescola con disinvoltura le *Upanishad* e *Il ritratto di Dorian Gray,*

[18] Irina Budeanu, „Coppola l-a descifrat cinematografic pe Mircea Eliade", în „Luceafărul", nr. 39, 31 octombrie 2007, p. 20.
[19] Jean Tulard, *Le nouveau guide des Films*, tome 4, Éditions Robert Laffont, 2010, p. 245.
[20] Nicolas Marcadé, « L'Homme sans âge», în *L'Annuel du Cinéma 2008-tous les films -2007*, Éditions Les Fiches du Cinéma, Paris, 2008, pp. 312.
[21] *** *Dictionnaire mondial du Cinéma, Larousse, édition 2011*, p. 235.
[22] Vaniel Maestosi, „Un'altra giovinezza", http://www.cinemadelsilenzio.it/index.php?mod=film&id=7114. Accesat: 14 martie 2011.
[23] Marco Minniti, „Una rigenerazione ostica e affascinante", pubblicato il 20 ottobre 2007. http://www.movieplayer.it/film/articoli/una-rigenerazione-ostica-e-affascinante_3932/. Accesat: 14 martie 2011.
[24] Raffaele Chiarulli, „Un'altra giovinezza", http://www.sentieridelcinema.it/recensione.asp?ID=712. Accesat: 14 martie 2011.
[25] www.guidasicilia.it
http://www.guidasicilia.it/ita/main/news/speciali.jsp?IDNews=28236. Accesat: 14 martie 2011.
[26] *Ibidem.*
[27] *Ibide*m.
[28] *Ibidem.*
[29] *Ibidem.*

BDD-A21898 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-19 21:24:55 UTC)

il mito del Superuomo e l'eterno ritorno."[30] La fel, Roberta Ronconi, în articolul din „Liberazione": „Gioca con le religioni e i loro simboli, fisicizza gli specchi di Dorian Gray, materializza il dualismo yin e yang, le teorie del doppio, l'incontro tra consapevolezza e incoscienza."[31] Posibilitățile limbajului cinematografic de a scoate în evidență trăsăturile textului narativ sunt apreciate și de Alessandro Gambino: „Con la libertà creativa e l'indipendenza che da sempre segnano le sue opere e un'amore verso il cinema che emerge da ogni singola immagine, carica di suggestione e di fascino ma mai estetizzante, di questo splendido film."[32] Alte catalogări : Jean-Philippe Tessé, plecând de la „obsesia" cineastului pentru călătoria în timp vede filmul ca « objet bizarre »,[33] « un film inégal »[34], pe când Jeffrey J. Kripal, plecând de la amalgamarea unor teme (paranormalul, reîncarnarea, precunoașterea etc.), un "commercial product"[35] dar și "a beautiful example of Eliade´s fascination with the paranormal."[36] Definită de Jean-Luc Douin ca o « magie hypnotique », deși periplul/experimentul ezoteric coppolian pare a sta sub semnul *kitsch,*[37] cu această peliculă începe și drumul textelor lui Eliade în haină cinematografică, prin lume. Filmul este unul veridic, redând fidel pe ecran universul lui Eliade, cu tot ce semnifică el. Jean-Baptiste Morain[38] conchide: « Le film est à la fois de son temps, prophéthique et passéiste. » Louis Guichard spune despre regizor: « Sa vigueur retrouvée se double d'une lucidité tragique, quasiment post mortem. »[39] Într-un interviu, acordat lui Serge Kaganski și Christian Fevret, Coppola mărturisește, despre perioada filmărilor: « Je débarque avec tout le matériel technique; en revanche, je n'amène personne et je prends les techniciens sur place. Cela me permet de travailler en conditions de légèreté, d'intimité et de liberté aujourd'hui impossible aux États-Unis. »[40] Despre alegerea unui text de Eliade: « J'aime beaucoup ses nouvelles (...). J'avais l'impression d'être à mi-chemin entre la réalité et un conte de fées. »[41] Într-un interviu acordat lui Philippe Azoury și Didier Péron, despre călătoria în România, Coppola mărturisește: « personne ne savait que j'allais tourner un film et ça m'a donné un sentiment de bonheur et de puissance incroyable, un peu comme un type anonyme qui se balade en ville avec un million de dollars en poche. »[42]Într-un interviu acordat lui Pascal Mérigeau, referitor la același aspect, regizorul adaugă: « Cela faisait partie du projet et c'est aussi ce qui me plaisait (...). Personne ne savait ce que je préparais (...). »[43] În altă parte, completează: «J'ai

[30] *Ibidem.*
[31] *Ibidem.*
[32] http://www.offscreen.it/rece/altragiovinezza.htm. Accesat: 14 martie 2011.
[33] Jean Philippe Tessé, «L´homme sans âge», http://www.chronicart.com/cinema/chronique.php?id=10725. : Accesat: 3 iunie 2011.
[34] *Ibidem*.
[35]Jeffrey J. Kripal, "The Future Human: Mircea Eliade and The Fantastic Mutant", Archaeus, XV (2011), fasc. 1-2. p. 206.
[36] *Ibidem.*
[37] Jean-Luc Douin, « L´homme sans âge : variation sur l´éternelle jeunesse », « Le Monde », 13. 11. 2007, http://www.lemonde.fr/cinema/article/2007/11/13/l-homme-sans-age-variation-sur-l-eternelle-jeunesse_977767_3476.html. : Accesat: 3 iunie 2011.
[38] Jean-Baptiste Morain, « *L'Homme sans âge* de Francis Ford Coppola », în « Les Inrockuptibles », no. 624/13 novembre 2007, p. 53.
[39] Louis Guichard, « Coup de foudre à Bucarest », în « Télérama », nr. 3018/14 novembre 2007.
[40]Serge Kaganski, Christian Fevret, « Francis Ford Coppola, retour aux affaires », în « Les Inrockuptibles », no. 624/13 novembre 2007, p. 45.
[41]Mirel Bran, « Je redécouvre ce que j'aimais dans le cinéma au début » (entretien Francis F. Coppola, cinéaste), în « Le Monde », 14 novembre 2007.
[42] Philippe Azoury, Didier Péron, « Le vieil homme et l'amer », în « Libération », mercredi 14 novembre 2007, p. 29.
[43]Pascal Mérigeau, « Coppola, le retour », în « Le Nouvel Observateur », 8 novembre 2007.

BDD-A21898 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-19 21:24:55 UTC)

toujours cru qu'un homme d'affaire devait se conduire en artiste. Je suis désormais en position de faire ce que j'ai toujours rêvé, c'est-à-dire financer mes propres films, en toute indépendence.»[44] Sau: „E încercarea mea de a mă regăsi ca om, de a mă redescoperi ca artist. Vreau să găsesc Adevărul pentru mine."[45] Și, în altă parte: „Am fost încântat să redescopăr în nuvela lui Eliade conceptele-cheie pe care vreau să le înţeleg mai bine: timpul, conştiinţa şi fundamentul fantastic al realităţii".[46] Într-un alt articol, Pascal Mérigeau apreciază că regizorul propune « un film étrange, très séduisant (...) »[47] Despre povestea filmică, Jean-Luc Douin o vede ca pe o variațiune a mitului eternei reîntoarceri a *prințului tenebrelor,* « le mutant Dominic Matei revenant séduire la fiancée qu'il avait délaissée (...) »[48], un *kitsch,* «truffé de scènes que les esprits rationnels et les ennemis de l'esthétique gothique jugeront improbables (la séduction de l'espionne de la Gestapo aux jarretelles ornées d'une swastika, le périple ésotérique sur les traces d'une princesse indienne morte des siècles plus tôt). »[49] Cu acest film, însă, regizorul, ca și Dominic, a redevenit tânăr, redescoperindu-și iubirea vieții: cinematograful.[50] Despre actorul principal: pentru Guillaume Loison, jocul lui Tim Roth, actorul-fetiș al lui Quentin Tarantino, care prezintă « une composition magistrale »[51] - este mai reușit decât filmul în sine, iar pentru Carlos Gomez filmul este « imparfait. Déroutant et passionant. »[52] or, categoric – dar anonim!- « un ratage total ».[53] Florence Colombani apreciază că prima parte a filmului oferă reîntâlnirea cu un cineast vituoz: «atmosphère inquiétante, comédiens remarquables, vertige existentiel »[54], a doua parte evaluând-o ca a fi marcată de un « ésotérisme confus. »[55] Un articol prezintă un film « de s'enliser dans ce fantasme de remontée aux origines. »[56] O altă opinie virulentă: regizorul nu e decât un *impostor:* « On n'ose croire qu'il ait mis lui-même la main à cette entreprise qui réunit les pires clichés du genre. »[57] O alta califică filmul ca « déconcertant », « indigeste », « singulier et parfois touchant », amestec de Welles, Lang, Huston, iar scenariul «déséquilibré ».[58] O alta îl etichetează ca un *étrange coktail* « d'ésotérisme, de kitsch, de fantastique, d'histoire, d'amour, de chasse à l'homme »[59] or « une complexe et laborieuse aventure »[60] al unui regizor « en panne d'inspiration. » [61] După opinia altuia, e un «divertissement hors d'âge

[44] Propos recueillis par Samuel Blumenfeld, in « Francis Ford Coppola : retour aux sources », « Le Monde 2», no. 194, supplément au « Monde » no. 19526 du samedi 3 novembre 2007.
[45] Ioana Moldovan, „Nevoia de Mircea Eliade a regizorului american Francis Ford Coppola", în „Caietele *Mircea Eliade*", Editura Grafnet, Oradea, nr. 4/2005, p. 175.
[46] Alex Ulmanu, „Aici filmează Coppola", în „Evenimentul zilei", 3 octombrie 2005.
[47] Pascal Mérigeau, « Quelque part en Europe », în « Le Nouvel Observateur », 15 novembre 2007.
[48] Jean-Luc Douin, « Variation sur l'éternelle jeunesse », în « Le Monde », mercredi 14 novembre 2014.
[49] *Idem.*
[50] D. H., « *Coppola*, la simplicité lui va si bien… », în « Marianne », 10 novembre 2007.
[51] Guillaume Loison, « Coppola, le retour », în « France-Soir », 14 novembre 2007.
[52] Carlos Gomez, « Coppola, ça fait une éternité », în « Le Journal du Dimanche », 11 novembre 2007.
[53] *** « Retour de manivelle », în « L'Express », 15 octombre 2007.
[54] Florence Colombani, « … Coppola s'enlise », în « Le Point », 15 novembre 2007.
[55] *Idem.*
[56] N. T., « L'Homme sans âge », în « Le Tribune », 14 novembre 2007.
[57] É. N., « Coup de vieux. *L'Homme sans âge* », în « Le Figaro Madame », 10 novembre 2007.
[58] N. E. O., « *L'Homme sans âge.* Drame ésotérique de Francis Ford Coppola », în « Le Figaro Magazine », 10 novembre 2007.
[59] E. H., « Faust en escale à Bucarest », în « Les Echos », 14 novembre 2007.
[60] Jean-Paul Grousset, « *L'Homme sans âge* (Méli-mélodrame) », în « Le Canard Enchaîné », 14 novembre 2007.
[61] M. M., « L'Homme sans âge. *Francis Ford Coppola en panne d'inspiration* », în « L'Humanité-Dimanche », 15 novembre 2007.

BDD-A21898 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-19 21:24:55 UTC)

comme un bon alcool, ambré et parfumé. »[62] Călătoria inițiatică, temă predilectă a filmelor coppoliene sfârşeşte « en eau de boudin dans des espaces intersidéraux qui sidèrent par leur vacuité », conchide un altul.[63] Idei împărțite. Marie-Noëlle Tranchant apreciază filmul ca a fi « fantastique, romantique, philosophique, onirique »[64], iar în alt material, despre călătoria cineastului în Europa: « Coppola a trouvé dans une nouvelle de Mircea Eliade une matière à la fois etrangère et intime, et il est parti visiter *l'Europe aux anciens parapets,* avec son imagination puissante et liquide comme un flot. »[65] Într-un interviu acordat de cineast aceleiași, la întrebarea dacă povestea vrea să ne facă să visăm sau să ne punem întrebări, răspunsul regizorului: filmul este « une fable, une parabole qui permet de s'interroger sur notre rapport au réel. »[66] Filmul este « une oeuvre magnifique, inattendue et improbable », după Yann Calvet[67], o radiografie a întregii opere coppoliene: « un magnifique autoportrait qui renvoie à toute sa carrière »[68] Studii consistente și aplicate despre filmografia coppoliană și despre filmul în discuție au apărut în revista « Eclipses-revue de cinéma », nr. 43/2008[69]: Vincent Souladié face legătura între opera lui Eliade legată de mit și filmul cineastului american.[70] Jérémie Bonheure, plecând de la studiile lui Bachelard despre imaginația materiei și de la polistratificarea temporală a acțiunii filmului/nuvelei, rezumă pelicula în esențele ei, centrată pe « thème métaphysique du temps »,[71] iar Pierre-Allain Moëllic, raportând pelicula la filmografia regizorului și la stilurile pe care acesta le-a exersat, conchide că filmul reprezintă « une sidérante compilation thématique et stylistique de toute son oeuvre, comme s'il avait fallu tout reprendre, tout remonter pour repartir à zéro. »[72] Jérôme Lauté face o aplicată corelație între instrumentele muzicale și sunetele atipice folosite în coloana sonoră – sunete de *kamantcheh,* instrument specific iranian – alături de cele de vioară, violă, de pendul, de mașină de scris, efecte electro-acustice, într-un melanj amintind de muzica minimalistă a lui Arvo Pärt și toate susținând tematica paragrafelor filmice pe care le ilustrează.[73] Pe un alt palier al analizei, Oana Covaliu consideră, plecând de la postura regizorului și de la cea a personajului, că „lectura textului eliadesc propune (…) convertirea într-o identitate străină, o redefinire a Sinelui prin raportare la universul autorului."[74] Textul lui Eliade este, cum apreciază Matei Călinescu, o şansă de a rememora prin intermediul ficţiunii perioada anului

[62] M.-N.T., « *L'Homme sans âge.* Vertiges romanesques », în « Le Figaroscope », 14 novembre 2007.
[63] J.R., « Abscons, trop abscons », în « L'Humanité », 14 novembre 2007.
[64] Marie-Noëlle Tranchant, « Rome, stars et publique font leur festival », în « Le Figaro », jeudi 25 octobre 2007, p. 31.
[65] M. N. T. , « Au cœur des illusions », în « Le Figaro », 13 novembre 2007.
[66] Marie-Noëlle Tranchant, « Coppola: *Pour moi, l'art est un risque* », în « Le Figaro », mardi 13 novembre 2007, p. 29.
[67] Yann Calvet, « Aspects du mythe », « Eclipses – revue de cinéma » nr. 43/2008 - « Francis Ford Coppola – Spleen et idéal », volume dirigé par Yann Calvet et Youri Deschamps, p. 119.
[68] Hubert Niogret, « L'Homme sans âge. Modernité et nostalgie », în « Positif », no. 561, novembre 2007, p. 49.
[69] « Eclipses – revue de cinéma » nr. 43/2008 - « Francis Ford Coppola – Spleen et idéal », volume dirigé par Yann Calvet et Youri Deschamps.
[70] Vincent Souladié, « Mirages des âmes solitaires », « Eclipses – revue de cinéma », op. cit., pp. 42-49.
[71]Jérémie Bonheure, « L'imagination de la matière: l'eau d'ici et l'au delà », « Eclipses – revue de cinéma », op. cit., pp. 52-58.
[72] Pierre-Allain Moëllic, « Montage, son beau souci », « Eclipses – revue de cinéma », op. cit., p. 72.
[73] Jérôme Lauté, « Sillons ouverts », « Eclipses – revue de cinéma », op. cit., pp. 102-112.
[74] Oana Covaliu, „*Tinereţe fără tinereţe.* Francis Ford Coppola, un cititor alephic al textului lui Mircea Eliade", în volumul de „Studii interculturale" ale Conferinţei Internaţionale de Literatură Comparată, de Studii Interculturale, de Lingvistică Contrastivă şi de Traductologie, Editura Universităţii „Ştefan cel Mare", Suceava, 2007, p. 300.

BDD-A21898 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-19 21:24:55 UTC)

1938 la fel cum şi pentru regizor o ocazie de a-şi răspunde unor întrebări: "an opportunity for the author to revisit phantasmatically a dramatic period of his life–the year 1938–with its dream-like ramifications in his memory. (…)"[75]Alessandro Zaccuri vorbeşte despre „un po´di antropologia religiosa transformata in spettacolo"[76] iar Natalia Aspesi despre „una *spy story* con assassini, giocatori d´azzardo e donna innamorata che ha la svastica sulle giarrettiere (…)."[77] Într-un alt material,[78] Brigitte Saint-Georges reproşează cineastului utilizarea forţată a efectelor speciale în scena accidentului lui Dominic: « dans la scène du foudroiement on voit le personnage s'envoler dans les airs, comme aspiré par une lumière puissante, puis retomber lourdement sur le sol et cela ressemble davantage à une explosion qu'à un foudroiement. »[79] Giovanni Casadio şi Daniela Dumbravă, plecând de la complexitatea personajului, fac legătura între mitul lui Faust și mitul sacrificiului.[80] Roberto Escobar face paralela între Dominic, Faust şi Dracula.[81] S. Delorme referindu-se la perioada filmărilor în România, apreciază că regizorul "finds again the romantic Transylvania of his *Dracula* (…)"[82], pe când Gilles Grand[83] amendează nejustificat „modestia" cadrelor filmate în România, Elveția, India care, în film, se limitează la peisaje românești și bulgare retușate în video numeric, apreciate, însă, într-un alt material, de Larisa Ionescu.[84] I s-a reproşat cineastului, de asemenea, lipsa de stil.[85] Marzia Gandolfi revine la *Dracula*: „Come il *Dracula di Bram Stoker*, *Un'altra giovinezza* diviene una struggente epopea di amore e morte, una riflessione sul tempo e sull'eternità, un saggio sulla natura del cinema."[86] Stéphane Delorme[87] apreciază că cei doi au în comun explorarea timpului pentru a sărbători regăsirea celor pe care n-au avut timp să le

[75] Matei Călinescu, "Rereading Mircea Eliade´s Youth Without Youth", "Religion", Volume 38, Issue 4, December 2008, p. 379.
[76]Alessandro Zaccuri, „Mircea Eliade, il film di Coppola sulle origini. Un omaggio allo storico della religiosità", 8 ott. 2007, „Arianna Editrice", http://www.ariannaeditrice.it/articolo.php?id_articolo=14032. Accesat: 8 decembrie 2007.
[77] Natalia Aspesi, „Il giorno di Coppola", „Republica", 21 ott. 2007.
[78]Brigitte Saint-Georges, « L'adaptation cinématographique de recits littéraires: convergence et complémentarité de deux ensembles sémiotiques », în Cristina Scarlat (coordonator), *Literatura şi filmul/Littérature et cinéma,* Editura Junimea, Iaşi.
[79] *Ibidem.*
[80] 2008-Varianta video a ediţiei în limba italiană a filmului,: *Il nuovo capolavoro di Francis Ford Coppola. Un'altra giovinezza*, Supliment al "Ciak", Arnoldo Mondadori Editore, discul 2, (*Contenuti speciali*), versiunea citată.
[81]*„Una inutile rinascita. Il rumeno Dominic Matei, colpito da un fulmine, a settant'anni ringiovanisce di colpo Un nuovo Faust, ma Coppola non ha il tocco di ´Dracula´ e ´Apocalypse Now´", în „Il Sole", 4 nov. 2007.*
[82] Stéphane Delorme, "Rejuvenation. From *Youth Without Youth* to *Tetro*", "Masters of cinema: Francis Ford Coppola", «Cahiers du Cinéma Sarl», 2010, p. 85.
[83] Gilles Grand, « *Intonation. Les coupes du monteur Walter Murch, au son et à l'image, dans* L'Homme sans âge *de Francis Ford Coppola*—Écoute-moi sans m'interrompre », « Cahiers du cinéma », no. 629/décembre 2007, p. 82.
[84] Larisa Ionescu, „Coppola inventează replici pentru actorii români", în „Cotidianul", 5 octombrie 2005.
[85] Arnaud Hée, « L'Homme sans âge réalisé par Francis Ford Coppola », http://www.critikat.com/L-Homme-sans-age.html. Accesat: 8 decembrie 2007.
[86] Marzia Gandolfi, „Coppola rinnova le forme visive e narrative, recuperando l'incanto dello spettacolo delleorigini fino a raggiungere il ´protolinguaggio´ del cinema" http://www.mymovies.it/dizionario/recensione.asp?id=36233. Accesat: 12 iunie 2011.
[87] Stéphane Delorme, « L'Homme qui avait tous les âges », în «Cahiers du Cinéma», no. 628, novembre 2007,
pp. 20-22.

BDD-A21898 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-19 21:24:55 UTC)

iubească, lucru care duce la scindarea personalității lui Dominic: « entre le scientifique qui veut une explication à tout–son côté glacial–et l´homme qui rencontre une femme et veut rester vivant pour l´aimer-son côté chalereux.»[88] Manohla Dargis direcționează discursul spre problematica dublului: "The double may not exist empirically, but he exists nonetheless, *perhaps* as a projection of a *madman* or the dream of a *dying man*. (*...)*."[89]De asemenea, Dominic este văzut ca un "Superman nietzschean"[90] or un "faustian mutant."[91]

Cert este că, literatura lui Eliade fiind, cum apreciază Grid Modorcea, „una din cele mai senzaţional-cinematografice proze ale lumii"[92], regizorului american, plecând de la ea, i-a fost ușor să ne ofere prin acest excurs vizual „o lecţie de cinema modern."[93]

Concluzii

Citind cronicile apărute în presă şi pe *site*-urile de Internet, putem face o partajare a semnatarilor de opinii: cei care au văzut filmul dar n-au citit nuvela, care se inspiră din alte cronici şi interviuri acordate de Co[94]ppola, preluând idei/citate din presă şi cei care au văzut şi filmul şi cunosc textul/problematica scrierilor lui Eliade. Primii au raportat pelicula la filmele anterioare ale regizorului. Ceilalţi au avut revelația regăsirii temelor predilecte ale scriitorului român transpuse coerent într-un limbaj filmic bine articulat.

În acest material am ilustrat exhaustiv tabloul receptării de care s-a bucurat filmul cineastului American. O imagine rotundă a ceea ce a însemnat acest film este trasată ținând cont și de articolele publicate anterior.[95]

Bibliografie:

Aspesi, Natalia, „Il giorno di Coppola", „Republica", 21 ott. 2007.

Azoury, Philippe, Didier Péron, « En quête d´une vérité originelle », în « Libération », mercredi 14 novembre 2007.

Azoury, Philippe, Didier Péron, « Le vieil homme et l'amer », în « Libération », mercredi 14 novembre 2007, p. 29.

Bonheure, Jérémie, « L'imagination de la matière: l'eau d'ici et l'au delà », « Eclipses – revue de cinéma », nr. 43/2008 - « Francis Ford Coppola – Spleen et idéal », volume dirigé par Yann Calvet et Youri Deschamps.

Blumenfeld, Samuel, « Francis Ford Coppola : retour aux sources », « Le Monde 2», no. 194, supplément au « Monde » no. 19526 du samedi 3 novembre 2007.

Bran, Mirel, « Je redécouvre ce que j'aimais dans le cinéma au début » (entretien Francis F. Coppola, cinéaste), în « Le Monde », 14 novembre 2007.

Budeanu, Irina, „Coppola l-a descifrat cinematografic pe Mircea Eliade", în „Luceafărul", nr. 39/ 31 octombrie 2007, p. 20.

---

[88] Caietul program, versiunea în limba franceză, « Un film de Francis Ford Coppola. L´homme sans âge. (Youth Without Youth) », American Zoetrope-une production SRG Atelier, Pricel et BIM Distribuzione [p.11].

[89] **Manohla Dargis, "The Folks You Meet on the Border Between Consciousness and Dreams", "The New York Times", version of this review appeared in print on December 14, 2007, on page E13 of the New York edition.**

[90] Jeffrey J. Kripal, "The Future Human: Mircea Eliade and The Fantastic Mutant", Archaeus, XV (2011), fasc. 1-2, p. 208.

[91] Stéphane Delorme, "Rejuvenation. From *Youth Without Youth* to *Tetro*", "Masters of cinema: Francis Ford Coppola", « Cahiers du Cinéma Sarl », 2010, p. 87.

[92]Grid Modorcea, *Filmul românesc în context european*, Editura Aius PrintEd, Craiova, 2005, p. 169.

[93]Grid Modorcea, „Eliade şi Coppola", în „Tricolorul", nr. 1095/2007.

[94] A se vedea nota 1.

BDD-A21898 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-19 21:24:55 UTC)

Calvet, Yann, Youri Deschamps (volume dirigé par), « Eclipses – revue de cinéma », nr. 43/2008 - «Francis Ford Coppola – Spleen et idéal ».

Călinescu, Matei, "Rereading Mircea Eliade´s Youth Without Youth", "Religion", Volume 38, Issue 4, December 2008, p. 379.

Cojocaru, Dragoş, „Coppola se reinventează via Eliade", în „Observator cultural", nr. 237, 18 iulie 2009.

Colombani, Florence, « … Coppola s'enlise », în « Le Point », 15 novembre 2007.

Coppola, Eleonor, *Însemnări de viaţă*, traducere din limba engleză de Cristina Vizitiu (titlul original: *Notes on a Life*, 2008), Editura Rao, Bucureşti, 2011.

Covaliu, Oana, „*Tinereţe fără tinereţe.* Francis Ford Coppola, un cititor alephic al textului lui Mircea Eliade", în volumul de „Studii interculturale" ale Conferinţei Internaţionale de Literatură Comparată, de Studii Interculturale, de Lingvistică Contrastivă şi de Traductologie, Editura Universităţii „Ştefan cel Mare", Suceava, 2007, p. 300.

Dargis, Manohla, "The Folks You Meet on the Border Between Consciousness and Dreams", "The New York Times", version of this review appeared in print on December 14, 2007, on page E13 of the New York edition.

Delorme, Stéphane , « L'Homme qui avait tous les âges », în «Cahiers du Cinéma», no. 628, novembre 2007,

pp. 20-22.

Delorme, Stéphane, "Rejuvenation. From *Youth Without Youth* to *Tetro*", "Masters of cinema: Francis Ford Coppola", «Cahiers du Cinéma Sarl», 2010, p. 85.

*** *Dictionnaire mondial du Cinéma, Larousse, édition 2011*.

« Un film de Francis Ford Coppola. L´homme sans âge. (Youth Without Youth) », American Zoetrope-une production SRG Atelier, Pricel et BIM Distribuzione.

Douin, Jean-Luc, « Variation sur l'éternelle jeunesse », în « Le Monde », mercredi 14 novembre 2014.

D. H., « *Coppola*, la simplicité lui va si bien… », în « Marianne », 10 novembre 2007.

Doniger, Wendy, "The Eternal Return to Great Neck", în "Zoetrope: All-Story", vol.11, nr. 3/2007, "Youth Without Youth"-The Commemorative Edition, pp. 22-23.

Eliade, Mircea, *Youth Without Youth and Other Novellas*, edited and a Introduction by Matei Calinescu, translated by Mac Linscott Ricketts, A Sandstone Book, Ohio State University Press Columbus, 1988.

É. N., « Coup de vieux. *L'Homme sans âge* », în « Le Figaro Madame », 10 novembre 2007.

E. H., « Faust en escale à Bucarest », în « Les Echos », 14 novembre 2007.

Gomez, Carlos, « Coppola, ça fait une éternité », în « Le Journal du Dimanche », 11 novembre 2007.

Grand, Gilles, « *Intonation. Les coupes du monteur Walter Murch, au son et à l'image, dans* L'Homme sans âge *de Francis Ford Coppola*—Écoute-moi sans m'interrompre », « Cahiers du cinéma », no. 629/décembre 2007, p. 82.

Groza, Horia Ion, „Comentarii despre *Tinereţe fără tinereţe*", în "Origini. Romanian Roots", nr. 6-7-8, 2008, p. 43.

Grousset, Jean-Paul, « *L'Homme sans âge* (Méli-mélodrame) », în « Le Canard Enchaîné », 14 novembre 2007.

Guichard, Louis, « Coup de foudre à Bucarest », în « Télérama », nr. 3018/14 novembre 2007.

Ionescu, Larisa, „Coppola inventează replici pentru actorii români", în „Cotidianul", 5 octombrie 2005.

J.R., « Abscons, trop abscons », în « L'Humanité », 14 novembre 2007.

BDD-A21898 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-19 21:24:55 UTC)

Kaganski, Serge, Christian Fevret, « Entretien F. F. Coppola-"L´Homme sans âge"-11/07 », «Les InRocks », 14 novembre 2007.

Kaganski, Serge, Christian Fevret, « Francis Ford Coppola, retour aux affaires », în « Les Inrockuptibles », no. 624/13 novembre 2007, p. 45.

Kripal, Jeffrey J., "The Future Human: Mircea Eliade and The Fantastic Mutant", Archaeus, XV (2011), fasc. 1-2.

Lauté, Jérôme, « Sillons ouverts », « Eclipses – revue de cinéma », nr. 43/2008 - « Francis Ford Coppola – Spleen et idéal », volume dirigé par Yann Calvet et Youri Deschamps.

Loison, Guillaume, « Coppola, le retour », în « France-Soir », 14 novembre 2007.

Marcadé, Nicolas, « L'Homme sans âge», în *L'Annuel du Cinéma 2008-tous les films - 2007*, Éditions Les Fiches du Cinéma, Paris, 2008, pp. 312.

Marx, René, « *L'homme sans âge* de Francis Ford Coppola », « Fenêtres sur Cours », novembre 2007.

Matzal, Andra, „Coppola, din perspectiva românească", în „Cotidianul", 12 septembrie 2007.

Mérigeau, Pascal, « Coppola, le retour », în « Le Nouvel Observateur », 8 novembre 2007.

Mérigeau, Pascal, « Quelque part en Europe », în « Le Nouvel Observateur », 15 novembre 2007.

Modorcea, Grid, „Eliade şi Coppola", în „Tricolorul", nr. 1095/2007.

Modorcea, Grid, *Filmul românesc în context european*, Editura Aius PrintEd, Craiova, 2005, p. 169.

Moëllic, Pierre-Allain, « Montage, son beau souci », « Eclipses – revue de cinéma », nr. 43/2008 - «Francis Ford Coppola – Spleen et idéal », volume dirigé par Yann Calvet et Youri Deschamps.

Moldovan, Ioana, „Nevoia de Mircea Eliade a regizorului american Francis Ford Coppola", în „Caietele *Mircea Eliade*", Editura Grafnet, Oradea, nr. 4/2005, p. 175.

Mondadori, Arnoldo, (Editore), *Il nuovo capolavoro di Francis Ford Coppola. Un'altra giovinezza*, Supliment al "Ciak", discul 2, (*Contenuti speciali*), 2008.

Morain, Jean-Baptiste, « *L'Homme sans âge* de Francis Ford Coppola », în « Les Inrockuptibles », 13 novembre 2007, p. 53.

M. M., « L'Homme sans âge. *Francis Ford Coppola en panne d'inspiration* », în «L'Humanité-Dimanche », 15 novembre 2007.

M.-N.T., « *L'Homme sans âge.* Vertiges romanesques », în « Le Figaroscope », 14 novembre 2007.

M. N. T., « Au cœur des illusions », în « Le Figaro », 13 novembre 2007.

Niogret, Hubert, « L'Homme sans âge. Modernité et nostalgie », în « Positif », no. 561, novembre 2007, p. 49.

N. T., « L'Homme sans âge », în « Le Tribune », 14 novembre 2007.

N. E. O., « *L'Homme sans âge.* Drame ésotérique de Francis Ford Coppola », în « Le Figaro Magazine », 10 novembre 2007.

Patrice, Pavis, *L'Analyse des spectacles-théâtre, mime, danse, danse-théâtre, cinéma,* Série «Arts du spectacle» dirigée par Michel Marie, Armand Colin, 2010.

Rennie, Bryan (editor), *Schimbări în lumile ideilor religioase. Mircea Eliade: finalitate şi sens*, traducere de Elena Bortă, Criterion Publishing, Bucureşti, 2009.

*** « Retour de manivelle », în « L'Express », 15 octombre 2007.

Saint-Georges, Brigitte, « L'adaptation cinématographique de recits littéraires: convergence et complémentarité de deux ensembles sémiotiques », în Cristina Scarlat (coordonator), *Literatura şi filmul/Littérature et cinéma,* Editura Junimea, Iaşi.

BDD-A21898 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-19 21:24:55 UTC)

Scarlat, Cristina, „Francis Ford Coppola şi Mircea Eliade despre *Youth Without Youth”,* în „Caietele *Mircea Eliade”,* Asociaţia Culturală *Crişana,* Oradea, nr. 5/2006, pp. 71-77.

Scarlat, Cristina, *“Francis Ford Coppola and Mircea Eliade, An Exceptional Tandem–A View from Romania”*, în „Philologica Jassyensia*”*, An IV, Nr. 2 (8), 2008, pp. 207-216.

Scarlat, Cristina, *Mircea Eliade, hermeneutica spectacolului, II,* Editura Lumen, Iași, 2011.

Scott, A. O., ”Francis Ford Coppola, a Kid to Watch”, “The New York Times”, September 9, 2007.

Souladié, Vincent, « Mirages des âmes solitaires », « Eclipses – revue de cinéma », nr. 43/2008 - «Francis Ford Coppola – Spleen et idéal », volume dirigé par Yann Calvet et Youri Deschamps.

Tessé, Jean-Phillipe, « Coups de foudre », în « Cahiers du Cinéma », nr. 628, novembre 2007, pp. 18-20.

Tranchant, Marie-Noëlle, « Rome, stars et publique font leur festival », în « Le Figaro », jeudi 25 octobre 2007, p. 31.

Tranchant, Marie-Noëlle, « Coppola: *Pour moi, l’art est un risque* », în « Le Figaro », mardi 13 novembre 2007, p. 29.

Tulard, Jean, *Le nouveau guide des Films*, tome 4, Éditions Robert Laffont, 2010, p. 245.

“Zoetrope: All-Story”, vol.11, nr. 3/2007, ”Youth Without Youth”-The Commemorative Edition.

Ulmanu, Alex, „Aici filmează Coppola”, în „Evenimentul zilei”, 3 octombrie 2005.

Webografie:

http://www.sentieridelcinema.it/recensione.asp?ID=712.

www.guidasicilia.it.

http://www.mymovies.it/dizionario/recensione.asp?id=36233.

http://www.critikat.com/L-Homme-sans-age.html.

http://www.cinemadelsilenzio.it/index.php?mod=film&id=7114.

http://www.movieplayer.it/film/articoli/una-rigenerazione-ostica-e-affascinante_3932/.

http://www.guidasicilia.it/ita/main/news/speciali.jsp?IDNews=28236.

http://www.offscreen.it/rece/altragiovinezza.htm.

http://www.emanuellevy.com/review/youth-without-youth-4/.

http://www.canalplus.fr/c-cinema/pid2959-c-emissions-cinema.html?vid=71282.

http://www.laviedesfilms.com/critique/l_homme_sans_age.htm.

http://static.thecia.com.au/reviews/y/youth-without-youth-production-notes.pdf.

http://www.chronicart.com/cinema/chronique.php?id=10725**.**

http://www.ariannaeditrice.it/articolo.php?id_articolo=14032.

http://giuseppetucci.garzilli.com/2008/09/01/un-film-su-evola-e-tucci-youth-withouth-youth-unaltra-giovinezza-di-f-ford-coppola.

Această lucrare a fost cofinanţată din Fondul Social European prin Programul Operaţional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013, Cod Contract: POSDRU/159/1.5/S/140863, *Cercetători competitivi pe plan european în domeniul ştiinţelor umaniste şi socio-economice. Reţea de cercetare multiregională (CCPE).*

BDD-A21898 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-19 21:24:55 UTC)